

Twee here van
Verona
William Shakespeare

Net een van hulle was werklik 'n heer, soos jy later sal ontdek. Hulle name was Valentine en Proteus. Hulle was vriende en het in Verona, 'n dorp in Noord-Italië, gewoon.

Valentine was gelukkig met sy naam, want dit was dié van die beskermende heilige van verliefdes; dit was moeilik vir 'n Valentine om wispelturig of gemeen te wees.

Proteus was ongelukkig met sy naam, want dit was dié van 'n beroemde vorm-veranderaar en daarom het dit hom aangemoedig om op een tyd 'n minnaar te wees en op 'n ander tyd 'n verraaier.

Eendag het Valentine vir sy vriend gesê dat hy na Milaan gaan.
“Ek is nie verlief soos jy nie,” het hy gesê, “en daarom wil ek nie by die huis bly nie.”

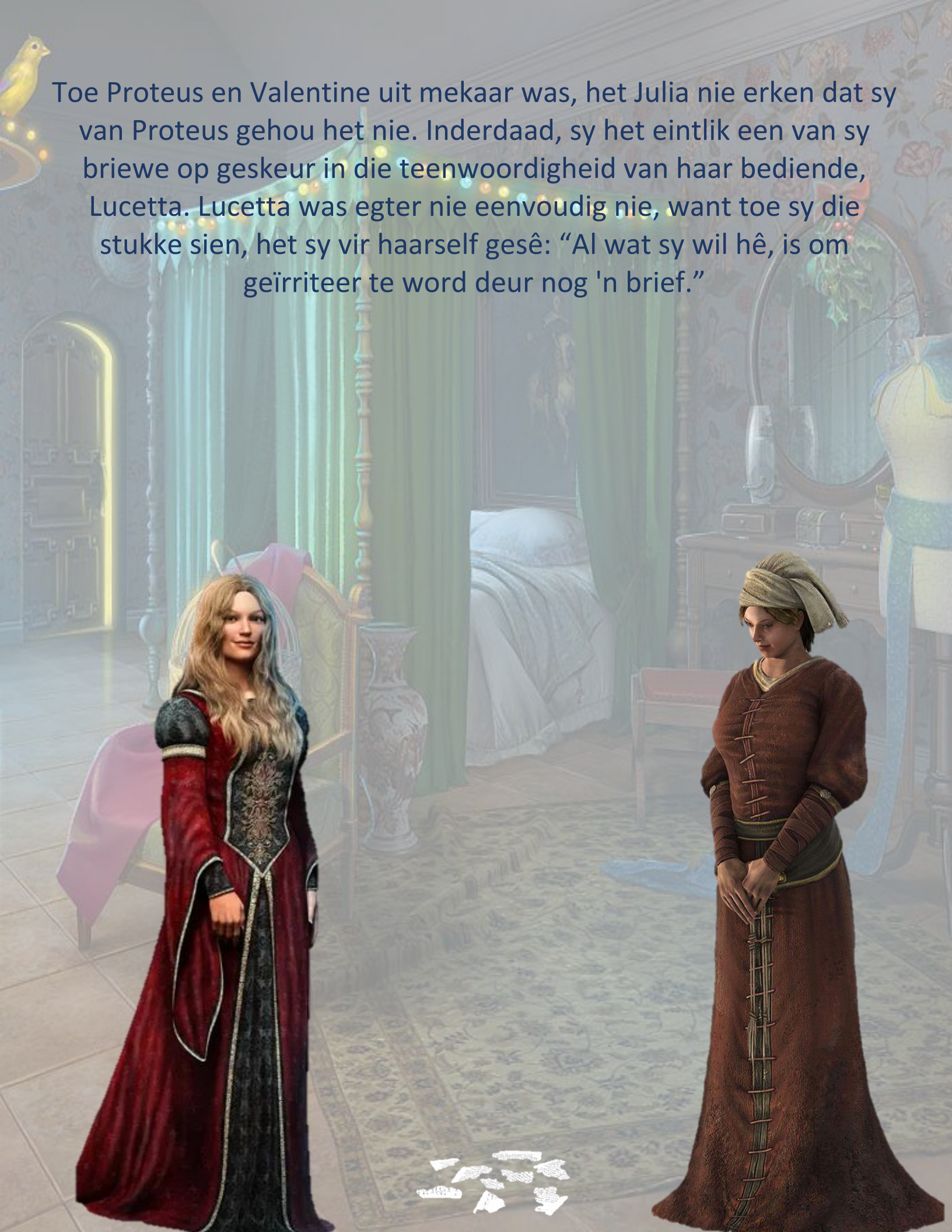
Proteus was verlief op 'n pragtige blonde meisie genaamd Julia, wat ryk was en het niemand gehad het om haar rond te beveel nie. Hy was egter jammer om nie naby Valentine te wees nie, en hy het gesê: “As jy ooit in gevaar is, vertel my en ek sal vir jou bid.”

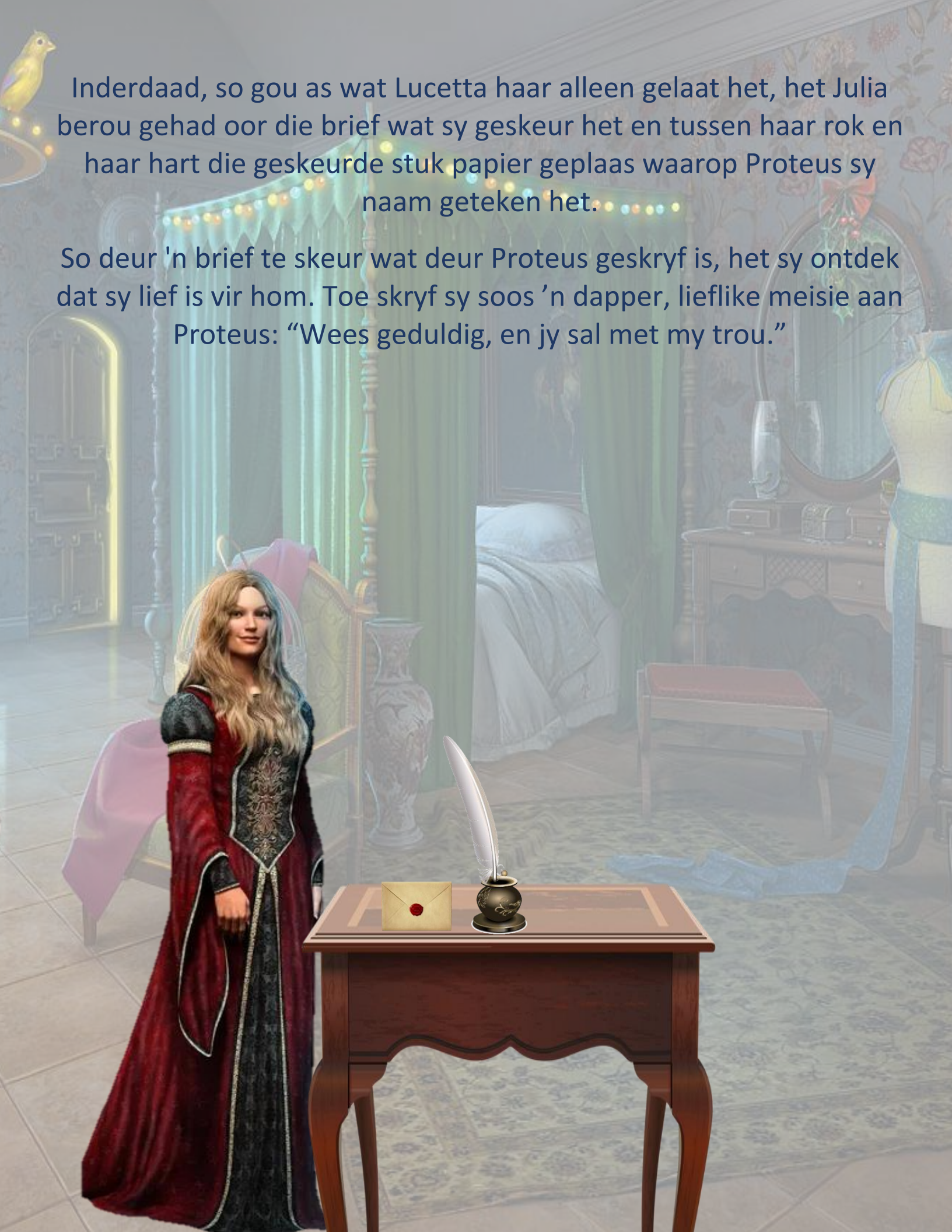

Valentine het toe na Milaan gegaan met 'n bediende genaamd Speed en in Milaan het hy verlief geraak op die Hertog van Milaan se dogter, Silvia.

Toe Proteus en Valentine uit mekaar was, het Julia nie erken dat sy van Proteus gehou het nie. Inderdaad, sy het eintlik een van sy briewe op geskeur in die teenwoordigheid van haar bediende, Lucetta. Lucetta was egter nie eenvoudig nie, want toe sy die stukke sien, het sy vir haarself gesê: “Al wat sy wil hê, is om geïrriteer te word deur nog 'n brief.”

Inderdaad, so gou as wat Lucetta haar alleen gelaat het, het Julia berou gehad oor die brief wat sy geskeur het en tussen haar rok en haar hart die geskeurde stuk papier geplaas waarop Proteus sy naam geteken het.

So deur 'n brief te skeur wat deur Proteus geskryf is, het sy ontdek dat sy lief is vir hom. Toe skryf sy soos 'n dapper, lieflike meisie aan Proteus: “Wees geduldig, en jy sal met my trou.”

Verheug oor hierdie woorde het Proteus rond geloop, Julia se brief gefloreer en met homself gepraat.

“Wat het jy daar?” het sy pa, Antonio gevra.

“’n Brief van Valentine,” het Proteus geantwoord.

“Laat ek dit lees,” het Antonio gesê.

“Daar is geen nuus nie,” het die bedrieglike Proteus gesê; “hy sê net dat hy baie gelukkig is, en die Hertog van Milaan is vriendelik met hom, en dat hy wens ek was by hom.”

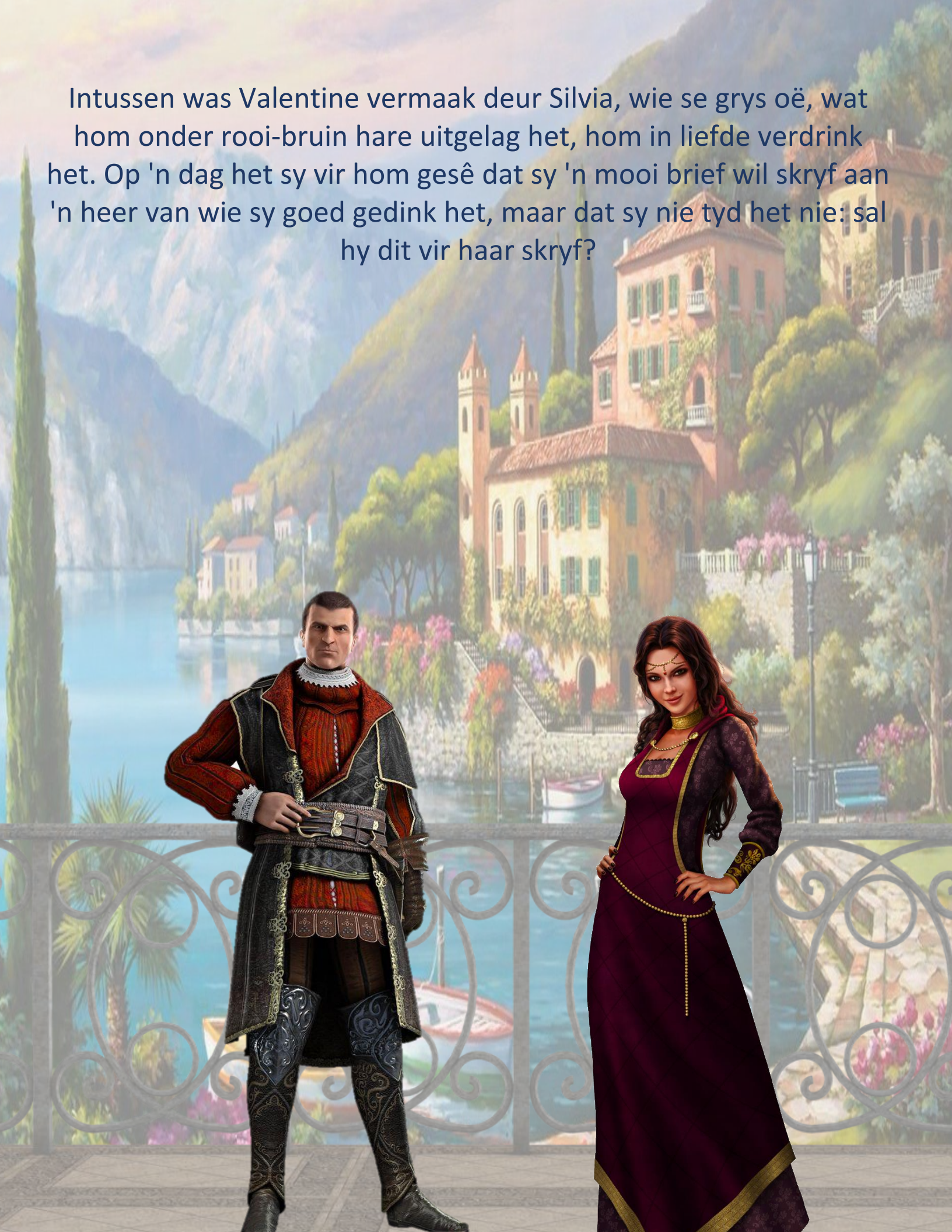
Hierdie leun het die uitwerking gehad om Antonia te laat dink het dat sy seun Milaan toe moe gaan en die gunste wat Valentine koester, te geniet. “Jy moet môre gaan,” het hy besluit. Proteus was verslae. “Gee my tyd om my uitrusting reg te kry.” Hy het die belofte ontvang: “Wat jy nodig het, sal agter jou aan gestuur word.”

Dit het Julia bedroef om van haar minnaar te skei voordat hul verlowing twee dae oud was. Sy het hom 'n ring gegee en gesê: “Hou dit ter wille van my,” en hy het haar 'n ring gegee, en hulle het gesoen soos twee wat van plan is om getrou te wees tot die dood toe. Toe het Proteus na Milaan vertrek.

Intussen was Valentine vermaak deur Silvia, wie se grys oë, wat hom onder rooi-bruin hare uitgelag het, hom in liefde verdrink het. Op 'n dag het sy vir hom gesê dat sy 'n mooi brief wil skryf aan 'n heer van wie sy goed gedink het, maar dat sy nie tyd het nie: sal hy dit vir haar skryf?

Valentine het nie baie daarvan gehou om daardie brief te skryf nie, maar hy het dit geskryf en dit koudhartig vir haar gegee. “Vat dit terug,” het sy gesê; “Jy het dit onwillig gedoen.”

“Mevrou,” het hy gesê, “dit was moeilik om so ’n brief vir jou te skryf.”

“Neem dit terug,” het sy beveel; “jy het nie met genoeg sagtheid geskryf nie.”

Valentine is met die brief gelaat, en is gedwing om nog een te skryf, maar sy dienaar Speed het gesien dat die Dame Silvia in werklikheid Valentine toe gelaat het om vir haar 'n liefdes brief aan Valentine se eie self te skryf.

“Die grap,” het hy gesê, “is so sigbaar soos 'n weer haan op 'n toring.” Hy het bedoel dat dit baie duidelik was, en hy het voort gegaan om te sê presies wat dit was: “As meester haar liefdes briewe gaan moet skryf, gaan hy hulle moet antwoord.”

Met die aankoms van Proteus is hy deur Valentine aan
Silvia voor gestel...

... en daarna, toe hulle alleen was, het Valentine vir Proteus gevra of sy liefde vir Julia voorspoedig is.

“Ha,” het Proteus gesê, “jy het voorheen moeg geword toe ek van haar gepraat het.”

“Ja,” het Valentine gebieg, “maar dit is nou anders. Ek kan heel dag eet en drink met niks anders as liefde op my bord en liefde in my beker nie.”

“Jy maak ‘n afgod van Silvia,” het Proteus gesê.

“Sy is goddelik,” het Valentine gesê.

“Kom, kom!” het Proteus geprotesteer.

“Wel, as sy nie goddelik is nie,” het Valentine gesê, “is sy die koningin van alle vroue op aarde.”

“Behalwe Julia,” het Proteus gesê.

“Liewe seun,” het Valentine gesê, “Julia is nie uitgesonder nie; maar ek sal gee dat sy alleen waardig is om my dame se sleep te dra.”

“Jou groot praterij verstom my,” het Proteus gesê.

Maar hy het Silvia gesien, en hy het skielik gevoel dat die blonde Julia, swart was in vergelyking. Hy het onverwyld in gedagte 'n skurk geword en vir homself gesê wat hy nog nooit tevore gesê het nie: “Ek is vir myself liefier as my vriend.”

Dit sou vir Valentine gerieflik gewees het as Proteus, deur die krag van die god wie se naam hy gedra het, die vorm van sy liggaam verander het op die bose oomblik toe hy Julia verag het deur Silvia te bewonder.

Maar sy liggaam het nie verander nie, sy glimlag was nog liefde vol, en Valentine het die groot geheim aan hom toe vertrou dat Silvia nou beloof het om saam met hom weg te hardloop. In die sak van hierdie mantel,” het Valentine gesê, “ek het 'n sy tou leer, met hake wat aan die venster balk van haar kamer kan vas maak.”

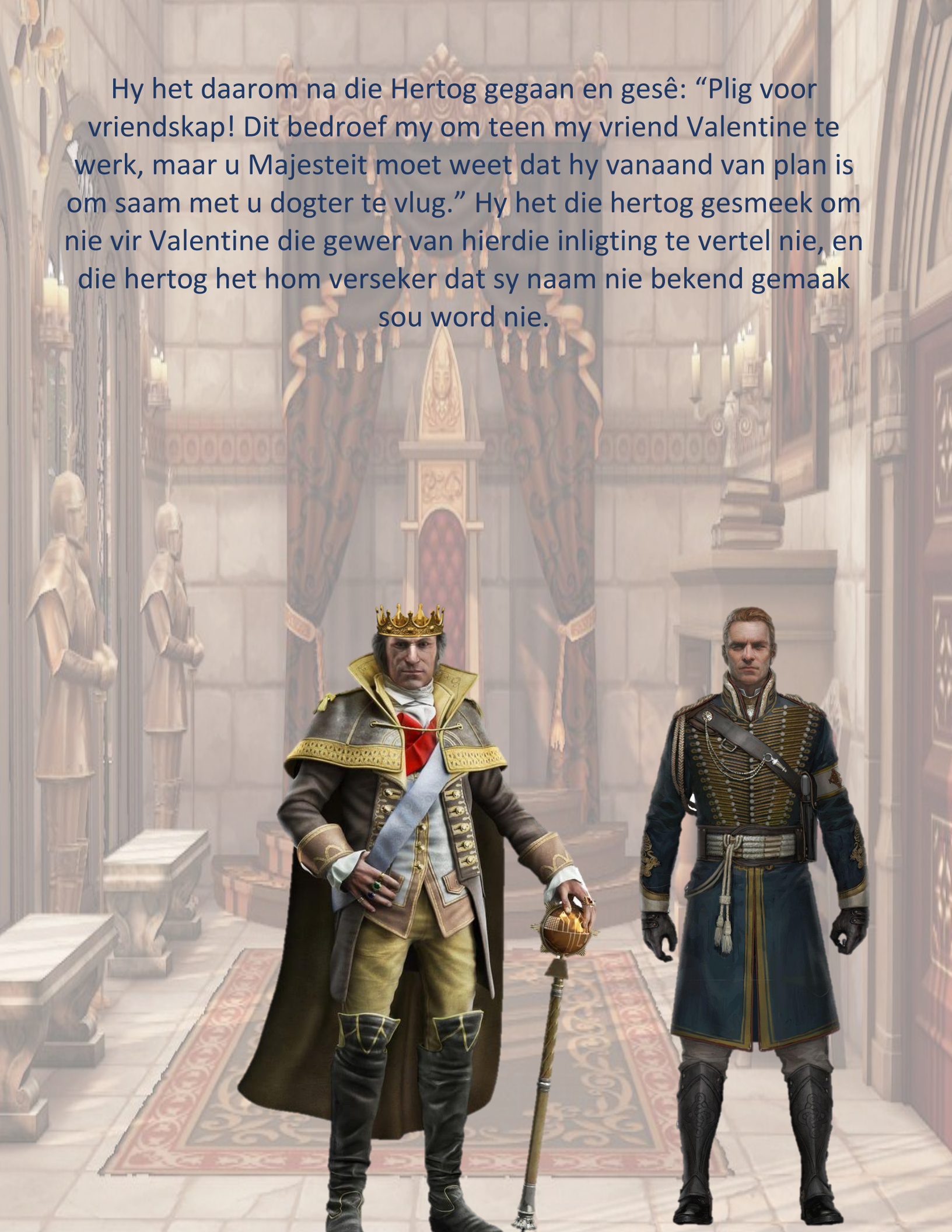

Proteus het geweet wat die rede was waarom Silvia en haar minnaar op vlug wou gegaan het. Die hertog het ingestem om haar aan heer Thurio te trou, 'n fatsoenlike dwaas vir wie sy nie 'n strooi om gegee het nie.

Proteus het gedink dat as hy van Valentine ontslae kan raak, hy Silvia liefhebbend op hom kan maak, veral as die hertog daarop aandring dat sy heer Thurio se vermoeiende geklets moet verduur.

Hy het daarom na die Hertog gegaan en gesê: “Plig voor vriendskap! Dit bedroef my om teen my vriend Valentine te werk, maar u Majesteit moet weet dat hy vanaand van plan is om saam met u dogter te vlug.” Hy het die hertog gesmeek om nie vir Valentine die gewer van hierdie inligting te vertel nie, en die hertog het hom verseker dat sy naam nie bekend gemaak sou word nie.

Vroeg daardie aand het die hertog Valentine ontbied, wat na hom gekom het in 'n groot mantel met 'n bultende sak.

“Jy weet,” het die hertog gesê, “ van my begeerte om my dogter met heer Thurio te trou?”

“Ek doen” het Valentine geantwoord. “Hy is deugszaam en vrygewig, soos dit 'n man betaam wat so geëer is in u Majesteit se gedagtes.”

“Sy hou egter nie van hom nie,” het die hertog gesê. “Sy is 'n norsagtige, trotse, ongehoorsame meisie, en ek moet jammer wees om vir haar 'n sent te laat. Ek beoog dus om weer te trou.”

Valentine het gebuig.

“Ek weet skaars hoe die jongmense van vandag liefde maak,” het die hertog voortgegaan, “en ek het gedink dat jy net die man sou wees om my te leer hoe om die dame van my keuse te wen.”

“Dit is bekend dat juwele redelik goed pleit,” het Valentine gesê.

“Ek het dit probeer,” het die hertog gesê.

“Die gewoonte om van die gewer te hou kan groei as u Majesteit haar nog iets gee.”

“Die grootste probleem,” het die hertog vervolg, “is die volgende. Die dame word aan 'n jong heer belowe, en dit is moeilik om 'n woord aan haar te hê. Sy is in werklikheid vas gevang.”

“Dan moet u Majesteit 'n wegvlugtroue voorstel,” het Valentine gesê. “Probeer 'n tou-leer.”

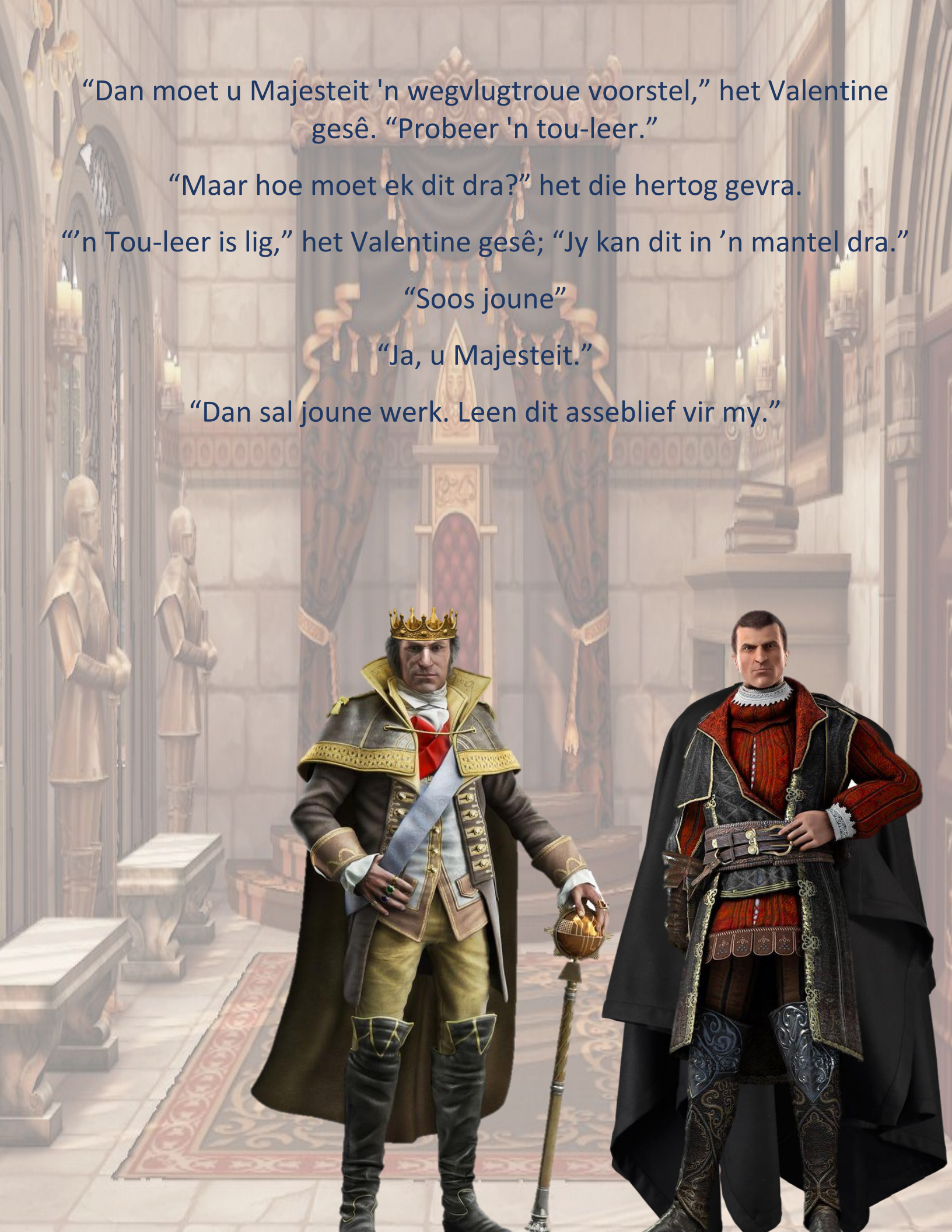
“Maar hoe moet ek dit dra?” het die hertog gevra.

“'n Tou-leer is lig,” het Valentine gesê; “Jy kan dit in 'n mantel dra.”

“Soos joune”

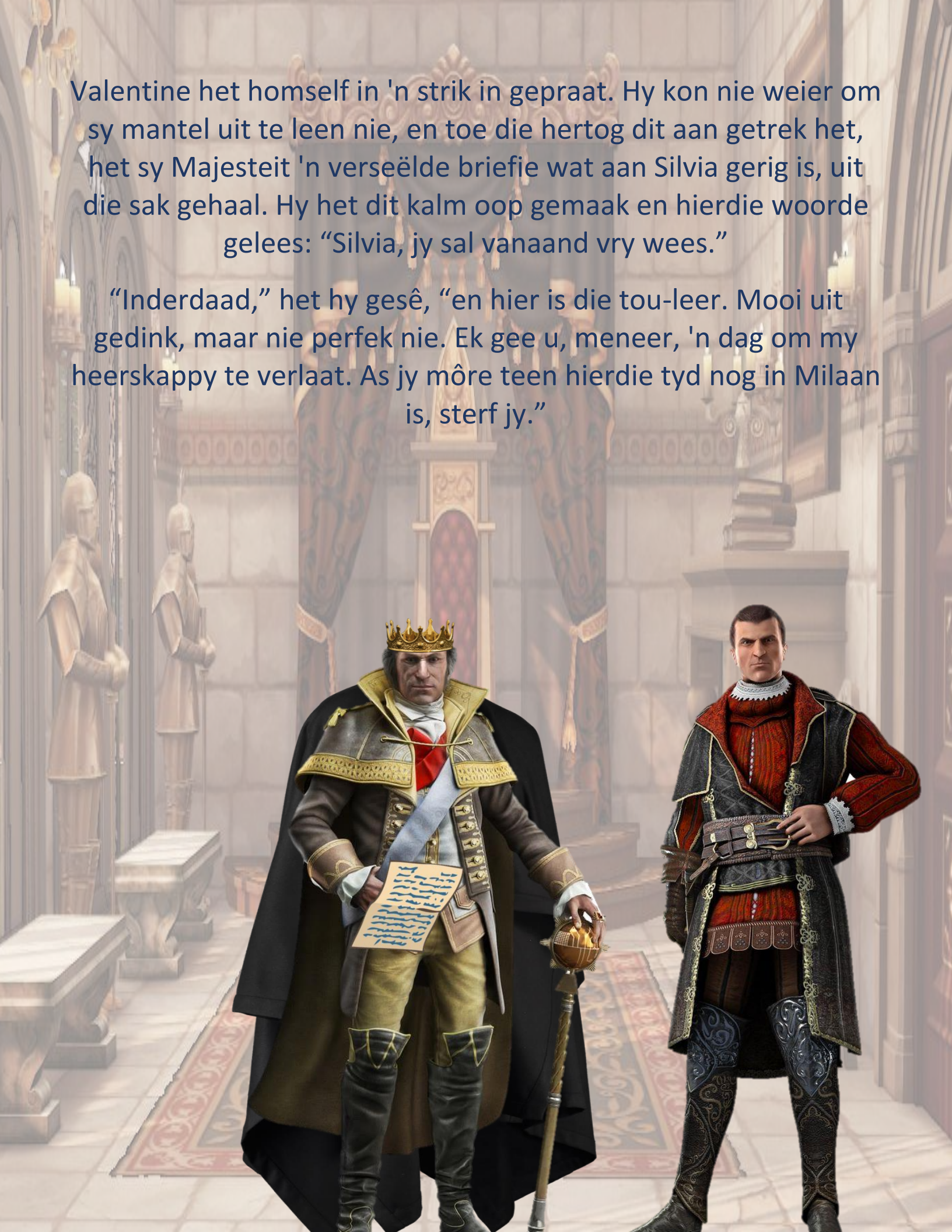
“Ja, u Majesteit.”

“Dan sal joune werk. Leen dit asseblief vir my.”

Valentine het homself in 'n strik in gepraat. Hy kon nie weier om sy mantel uit te leen nie, en toe die hertog dit aan getrek het, het sy Majesteit 'n verseelde briefie wat aan Silvia gerig is, uit die sak gehaal. Hy het dit kalm oop gemaak en hierdie woorde gelees: “Silvia, jy sal vanaand vry wees.”

“Inderdaad,” het hy gesê, “en hier is die tou-leer. Mooi uit gedink, maar nie perfek nie. Ek gee u, meneer, 'n dag om my heerskappy te verlaat. As jy môre teen hierdie tyd nog in Milaan is, sterf jy.”

Arme Valentine was tot in sy kern hartseer. “Tensy ek in die dag na Silvia kyk,” het hy gesê, “sal daar geen dag vir my wees om na te kyk nie.”

Voordat hy vertrek het, het hy afskeid geneem van Proteus,
wat bewys het dat hy 'n huigelaar van die eerste orde was.
“Hoop is 'n minnaar se staf,” het Valentine se verraaier
gesê; “loop daarmee weg.”

Nadat hulle Milaan verlaat het, het Valentine en sy bediende in 'n woud naby Mantua gedwaal waar die groot digter Vergilius gewoon het.

In die bos was die digters (indien enige) egter struikrowers, wat die reisigers laat staan het. Hulle het hulle gehoorsaam, en Valentine het so 'n goeie indruk op sy ontvoerders gemaak dat hulle hom sy lewe aangebied het op voorwaarde dat hy hul kaptein word.

“Ek aanvaar,” het Valentine gesê, “mits jy my dienaar vrylaat en nie gewelddadig teenoor vroue of armes is nie.”

Die antwoord was Vergilius waardig, en Valentine het 'n rower leier geword.

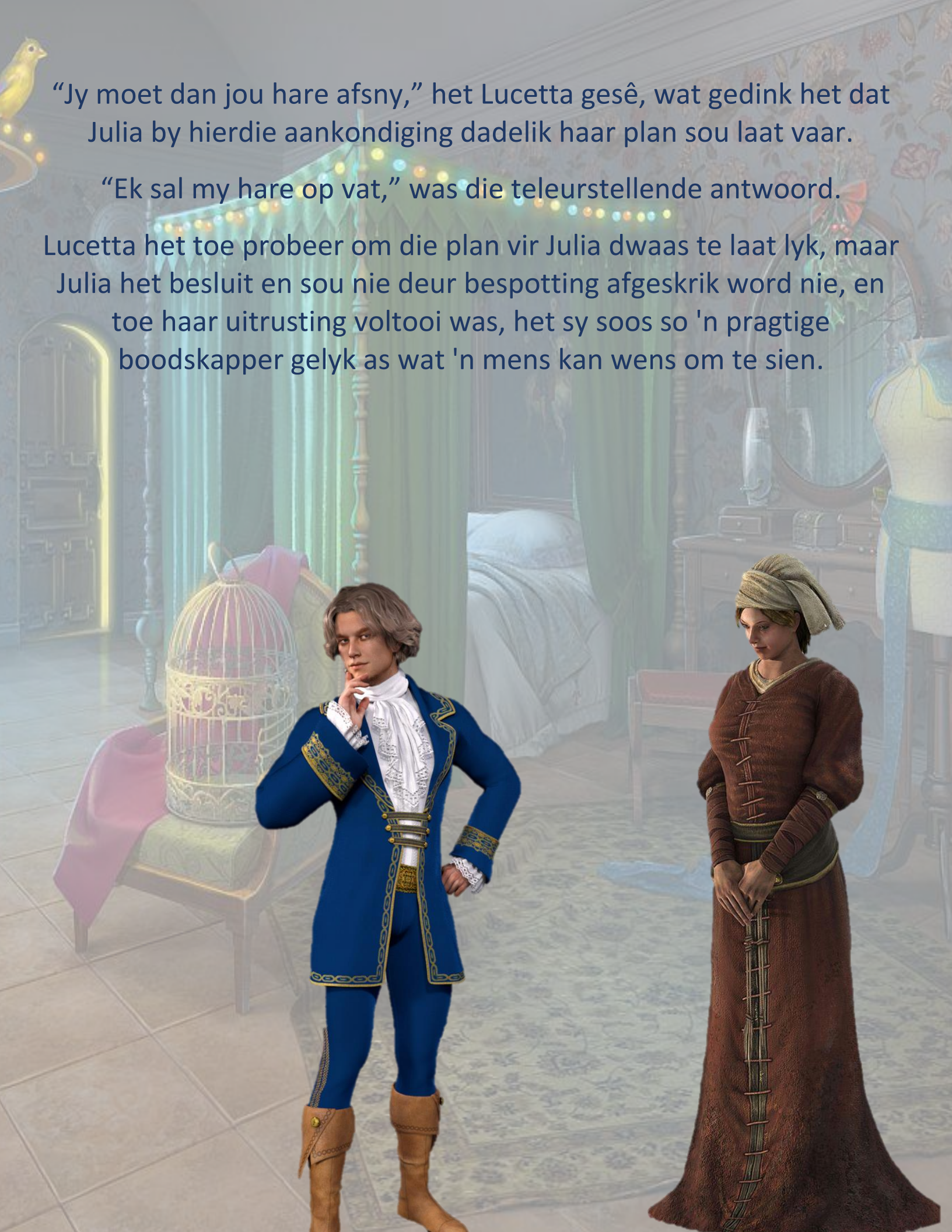
Ons keer nou terug na Julia, wat Verona te vervelig gevind het om in te woon sedert Proteus weg is. Sy het haar huishulp Lucetta gesmeek om aan 'n manier te dink waarop sy hom kon sien.

“Wag liefder dat hy terug keer,” het Lucetta gesê, en sy het so verstandig gepraat dat Julia gesien het dat dit nutteloos sou wees om te hoop dat Lucetta die skuld van enige dolsinnige en interessante avontuur oul dra. Julia het dus gesê dat sy van plan was om na Milaan te gaan geklee as 'n boodskapper.

“Jy moet dan jou hare afsny,” het Lucetta gesê, wat gedink het dat Julia by hierdie aankondiging dadelik haar plan sou laat vaar.

“Ek sal my hare op vat,” was die teleurstellende antwoord.

Lucetta het toe probeer om die plan vir Julia dwaas te laat lyk, maar Julia het besluit en sou nie deur bespotting afgeskrik word nie, en toe haar uitrusting voltooi was, het sy soos so 'n pragtige boodskapper gelyk as wat 'n mens kan wens om te sien.

Julia het die manlike naam Sebastian aan geneem en betyds in Milaan aan gekom om musiek buite die hertog se paleis te hoor.

“Hulle is besig om die Dame Silvia te besing,” het 'n man vir haar gesê.

Skielik het sy 'n stem gehoor wat in sang verhef was, en sy het daardie stem herken. Dit was die stem van Proteus. Maar wat het hy gesing?

“Wie is Silvia? Wat is sy?
Dat al ons swane haar prys?
Heilig, regverdig en wys is sy;
Die hemel het sulke genade aan haar geleen
Dat sy dalk bewonder word.”

Julia het probeer om nie die res te hoor nie, maar hierdie twee lyne het op een of ander manier in haar gedagtes weerklink --

“Dan vir Silvia laat ons sing,
Sy oortref elke sterflike ding.”

So Proteus het gedink dat Silvia vir Julia met alles oortref het, aangesien hy so mooi gesing het vir die hele wêreld om te hoor, het dit gelyk asof hy nie net ont trou aan Julia was nie, maar ook van haar vergeet het.

Tog was Julia steeds lief vir hom. Sy het selfs na hom gegaan en gevra om sy boodskapper te wees, en Proteus het haar aangestel.

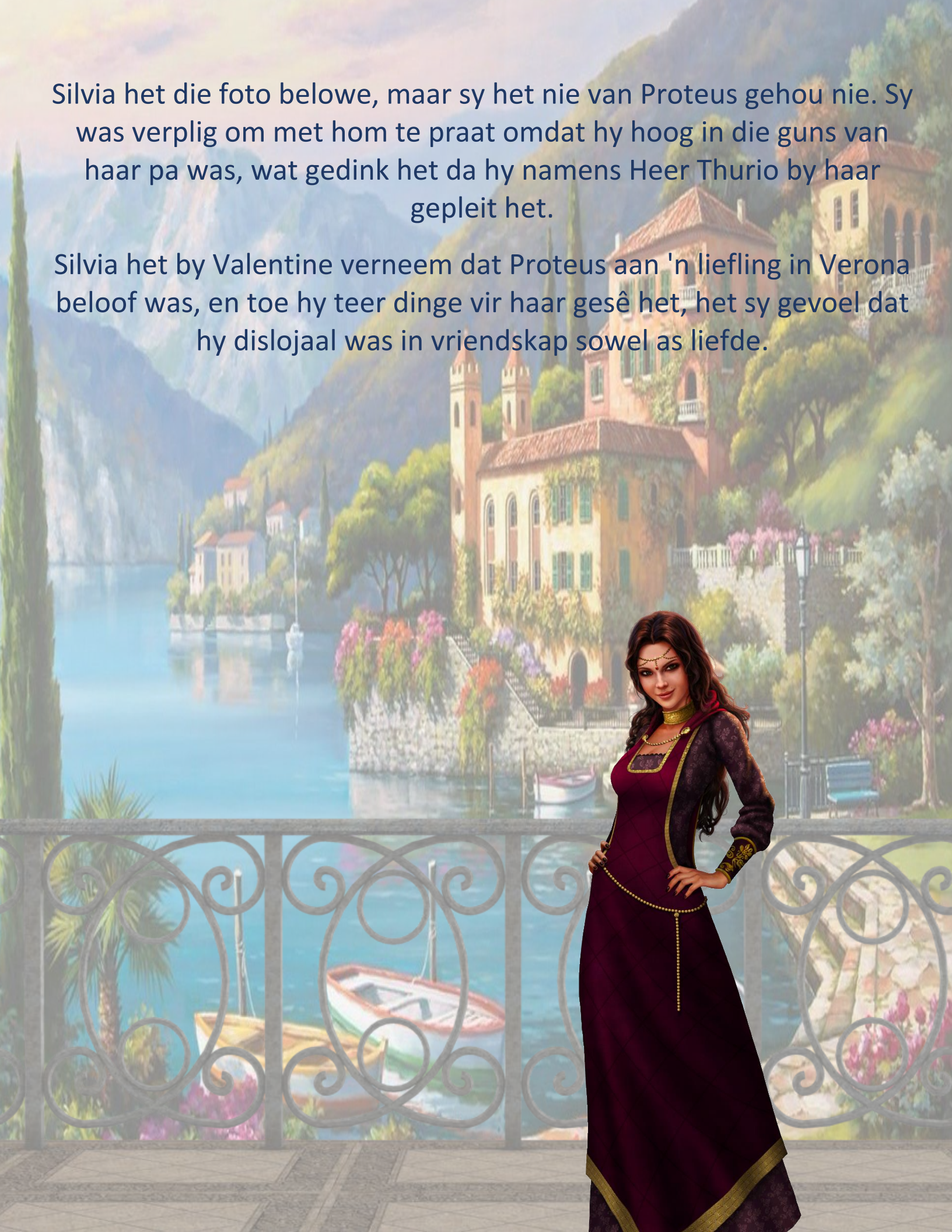

Op 'n dag het hy die ring wat sy vir hom gegee het aan haar gegee en gesê: “Sebastian, neem dit na beminde Silvia en sê vir haar dat ek die foto van haar wil hê wat sy my belowe het.”

Silvia het die foto belowe, maar sy het nie van Proteus gehou nie. Sy was verplig om met hom te praat omdat hy hoog in die guns van haar pa was, wat gedink het da hy namens Heer Thurio by haar gepleit het.

Silvia het by Valentine verneem dat Proteus aan 'n liefling in Verona beloof was, en toe hy teer dinge vir haar gesê het, het sy gevoel dat hy dislojaal was in vriendskap sowel as liefde.

Julia het die ring na Silvia gedra, maar Silvia het gesê: “Ek sal nie die vrou wat dit vir hom gegee het verkeerd doen deur dit te dra nie.”

“Dankie,” het Julia gesê.

“Ken jy haar dan?” het Silvia gevra, en Julia het so teer van haarself gepraat dat Silvia gewens het dat Sebastian met Julia sou trou.

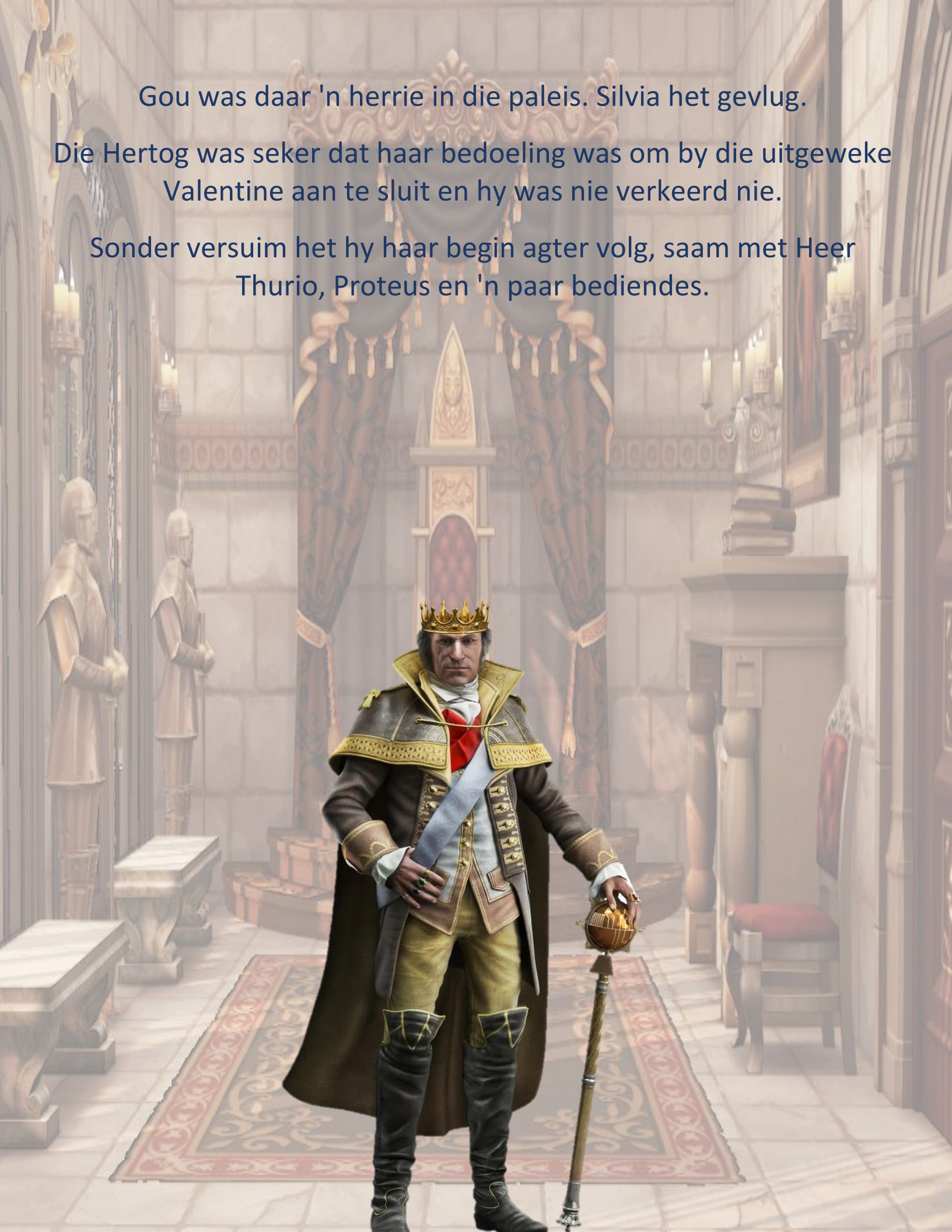
Silvia het vir Julia haar portret gegee, vir Proteus wat dit die ergste sou ontvang het vir ekstra aanraking aan die neus en oë as Julia nie besluit het dat sy so mooi soos Silvia was nie.

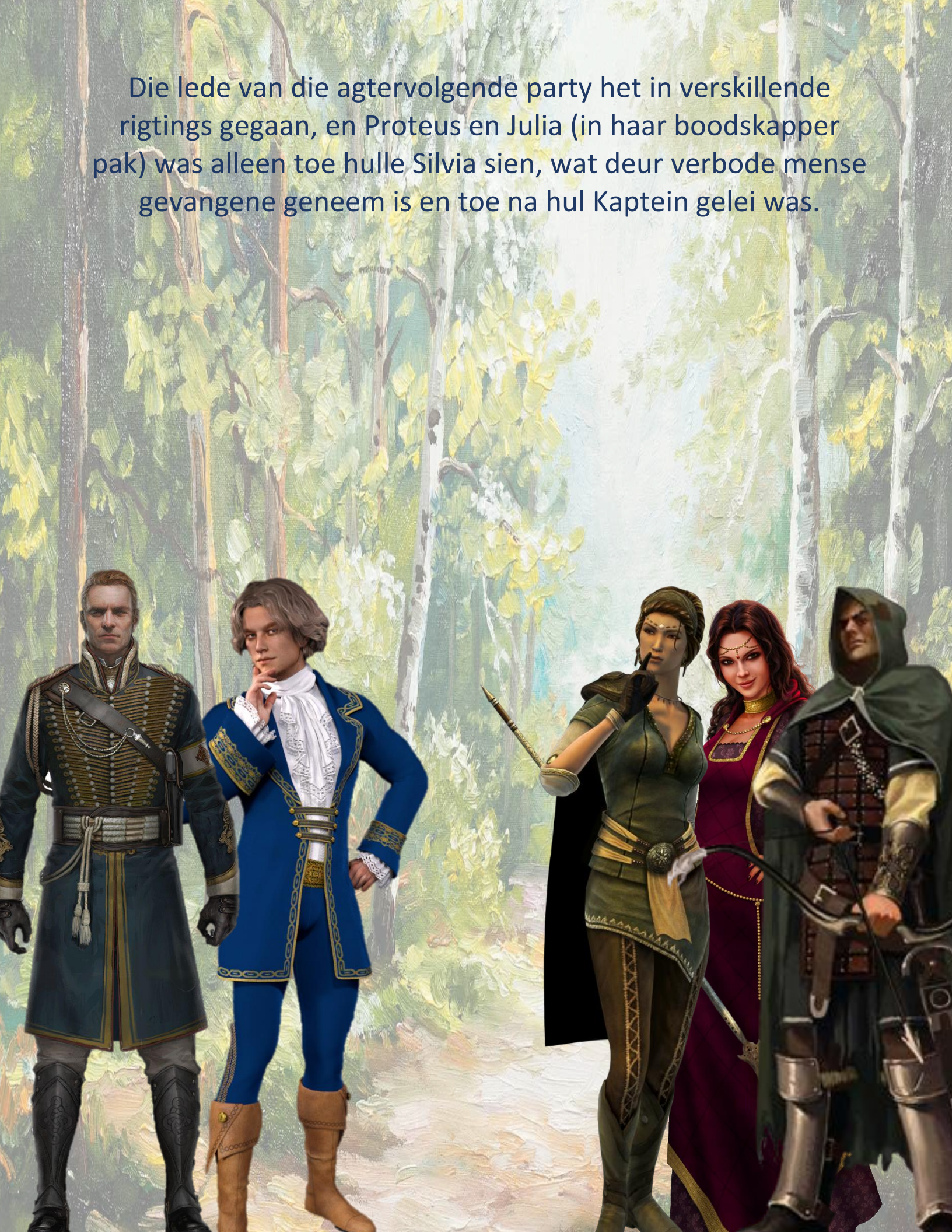
Gou was daar 'n herrie in die paleis. Silvia het gevlug.

Die Hertog was seker dat haar bedoeling was om by die uitgeweke Valentine aan te sluit en hy was nie verkeerd nie.

Sonder versuim het hy haar begin agter volg, saam met Heer Thurio, Proteus en 'n paar bediendes.

Die lede van die agtervolgende party het in verskillende rigtings gegaan, en Proteus en Julia (in haar boodskapper pak) was alleen toe hulle Silvia sien, wat deur verbode mense gevangene geneem is en toe na hul Kaptein gelei was.

Proteus het haar gered en toe gesê: “Ek het jou van die dood gered, gee my een vriendelike kyk.”

“O ellende, om deur jou gehelp te word!” het Silvia geroep. “Ek sal eerder 'n leeu se ontbyt wees.”

Julia was stil, maar vrolik. Proteus was so vererg vir Silvia dat hy haar gedreig het en haar aan die middel gegryp het.

“O hemel!” het Silvia geroep.

Op daardie oomblik was daar 'n geraas van krakende takke. Valentine het deur die Mantuan woud gekom tot die redding van sy geliefde. Julia was bang dat hy Proteus sou dood maak, en het haar gehaas om haar ontroue minnaar te help. Maar hy het geen slag geslaan nie, hy het net gesê: “Proteus, ek is jammer ek moet jou nooit weer vertrou nie.”

Proteus het hiermee sy skuld gevoel en op sy knieë geval en gesê: “Vergewe my! Ek treur! Ek ly!”

“Dan is jy weer my vriend,” het die vrygewige Valentine gesê. “As Silvia, wat vir my verlore is, met guns na jou sal kyk, belowe ek dat ek een kant sal staan en julle albei sal seën.”

Hierdie woorde was vir Julia verskriklik, en sy het beswym.
Valentine het haar bewussyn laat herwin en gesê: “Wat was die
probleem, seun?”

“Ek het onthou,” het Julia gejoj, “dat ek veronderstel is om 'n ring
aan die dame Silvia te gee en ek het nie.”

“Wel, gee dit vir my,” het Proteus gesê.

Sy het vir hom 'n ring gegee, maar dit was die ring wat Proteus aan Julia gegee het voordat hy Verona verlaat het.

Proteus het na haar hand gekyk, en het bloed rooi tot by die wortels van sy hare geword.

“Ek het my vorm verander toe jy van plan verander het,” het sy gesê.

“Maar ek is weer lief vir jou,” het hy gesê.

Net toe het voëlvryverklaardes ingestap, wat twee pryse
gebring het - die Hertog en Heer Thurio.

“Hou julle in” het Valentine streng geroep. “Die hertog is heilig.”

Heer Thurio het uit geroep: “Daar is Silvia; sy is myne!”

“Raak aan haar, en jy sterf!” het Valentine gesê.

“Ek behoort ’n dwaas te wees om enigiets vir haar te waag,” het Heer Thurio gesê.

“Dan is jy,” het die hertog gesê. “Valentine, jy is 'n dapper man. Jou verbanning is verby. Ek roep jou terug. Jy mag met Silvia trou. Jy verdien haar.”

“Ek dank u Majesteit,” het Valentine diep ontroer gesê, “en moet u tog nog een seën vra.”

“Ek gun dit,” het die hertog gesê.

“Verskoon hierdie manne, u Majesteit, en gee hulle werk. Hulle is beter as hul roeping.”

“Ek vergewe hulle en jou,” het die hertog gesê. “Hulle werk sal van nou af vir lone wees.”

“Wat dink jy van hierdie boodskapper, u Majesteit?” het Valentine gevra en na Julia beduie.

Die hertog het na haar gekyk en gesê: “Ek dink die seun het genade in hom.”

“Meer genade as seun, sê ek,” het Valentine gelag, en die enigste straf wat Proteus moes dra vir sy verraad teen liefde en vriendskap was die voordrag in sy teenwoordigheid van die avonture van Julia-Sebastian van Verona.

THINK
DIGITAL ACADEMY